

THOMAS HORILD

1759–1808

SKALD, TÄNKARE, SNILLE

Bohuslind ur: Palmstuchs Svensk Botanik
Bohuslinden är ett mycket ovanligt ädellövträd.
Den skiljs från skogslinden genom att dess blad är större
upp till 15 cm, att jämföras med skogslindens som blir upp till 7 cm.
Bohuslinden har hår på bladen och vita hårtofsar i nervvinklarna
medan skogslinden har rödbruna hårtofsar.

THOMAS THORILD (1759–1808) är en av den svenska litteraturens och diktkonstens mest egensinniga och mångsidiga genier.

Filosof, diktare, kritiker, samhällstänkare, visionär och utopist. Inget ämne och inget område i 1700-talets idé- och samhällsdebatt var honom främmande. Han föddes på Blåsopp i Svarteborg men omhändertogs i tidig ålder av sin bror Olof Thorén i Kungälv då föräldrarna avlidit. Han vidgade med studier och resor sina vyer och blev en dåtida europeisk intellektuell. 1775 tog han efternamnet Thorild.

”Att Förklara hela Naturen och Reformera hela Världen” deklarerade han som sin uppgift, med mindre gick det inte an! Det bättre vetande som han såg sig som representant för gällde hela tillvaron. Samhället kom han att betrakta som del av naturens gudomliga harmoni. Med sina ”passioner” ingick människan i den stora totaliteten och det var hennes uppgift att nå harmoni med denna helhet. Inte underligt då kanske att han – som själv stammade från jordbruksbygd – skrev en av sina dikter som ett – Ode till Cultivateuren – (jordbrukaren).

Den tidiga romantiken har i vårt land inte haft en mer lidelsefull uttolkare och systemteoretiker. Frihet, förnuft och känsla var hans ledstjärnor och fick honom att gå till storms mot regeltvång i dikten, kritisera kyrklig fanatism och officiell religion. Hans devis ”Tänka fritt är stort och tänka rätt är större” – skall inte tolkas som en uppmaning till politisk korrekthet. Tvärtom är Thorilds rätte tänkare den som förmår förena frihetsideal med det vägledande förnuftet och se bortom vanetänkandet.

Han stödde den liberala tryckfrihetsförordningen och blev en av den nya frihetsideologins banerförare så ivrigt och radikalt att han häktades och 1793 dömdes till fyra års landsflykt, misstänkt för att vara inblandad i planer på en statskupp.

Han dog i Greifswald 1/10 1808 där han verkat som professor vid universitet och ligger begravd under en bohuslind i Neuenkirchen.

**THOMAS THORILD, WAS BORN HERE IN 1759.
POET, THINKER, GENIUS**

Thomas Thorild (1759–1808) is one of the most headstrong and many-facetted geniuses of Swedish literature and poetry. Philosopher, poet, critic, thinker, visionary and utopian. No subject and no area of the ideological debate of the 18th century was unfamiliar to him. He was born at Blåsopp in Svarteborg, but was looked after by his brother Olof Thorén in Kungälv from an early age, as his parents died. He widened his outlook through studies and travels, and became a European intellectual of his time. In 1775 he assumed the surname Thorild.

To ‘Explain all of Nature and Reform the Entire World’ he proclaimed as his task, no less would do! The higher knowledge that he felt he represented applied to everything in life. He came to regard Society as a part of the divine harmony of nature. With his ‘passions’, Man was a part of the Great Whole, and it was his responsibility to live in harmony with this whole. It was perhaps no wonder that he – who himself was brought up in an agricultural area – called one of his poems ‘Ode to the Cultivator’ (the farmer).

Freedom, sensibility and feeling were his guiding principles, and made him argue against rules for poetry, criticise the fanaticism of the Church and official religion. His device was ‘To think free is big, to think right is bigger’.

He supported the liberal Freedom of Press Act and became one of the standard-bearers for the new freedom ideology, with such force and in such a radical way that he was arrested and, in 1793, sentenced to four years in exile, suspected of involvement in the plan for a coup d’état.

He died on the 1/10 1808, in Greifswald where he was a professor at the university. He is buried in Neuenkirchen.

**THOMAS THORILD WURDE 1759 HIER GEBOREN.
DICHTER, DENKER, GENIE**

Thomas Thorild (1759-1808) ist eines der eigenwilligsten und vielseitigsten Genies der schwedischen Literatur und Dichtkunst. Philosoph, Dichter, Kritiker, Gesellschaftsdenker, Visionär und Utopist. Kein Thema und kein Bereich der Leitmotiv- und Gesellschaftsdebatten des 18. Jahrhunderts waren ihm fremd. Geboren wurde er auf Blåsopp in Svarteborg, allerdings kümmerte sich schon früh sein Bruder Olof Thorén in Kungälv um ihn, da die Eltern verstarben. Mit Studien und Reisen erweiterte er seinen Horizont und wurde ein europäischer Intellektueller der damaligen Zeit. 1775 nahm er den Nachnamen Thorild an.

”Die ganze Natur zu erklären und die ganze Welt zu reformieren” erklärte er zu seiner Aufgabe. Mit Weniger, war er nicht zufrieden! Er hielt sich für den Repräsentanten des besseren Wissens und widmete sein gesamtes Dasein dieser Aufgabe. Er betrachtete die Gesellschaft als einen Teil der göttlichen Harmonie der Natur. Mit seinen ”Passionen” gehörte der Mensch in die Gesamtheit und es war seine Aufgabe, mit dieser Einheit zu Harmonie zu gelangen. Also ist es vielleicht nicht verwunderlich, dass er – der selber aus einer Landwirtschaftsregion stammte – eines seiner Gedichte als Ode an den ”Cultivateuren” (Bauern) schrieb.

Freiheit, Vernunft und Gefühl waren seine Leitsätze und brachten ihn dazu, gegen Regelzwänge in der Dichtung Sturm zu laufen, kirchlichen Fanatismus und offizielle Religion zu kritisieren. Seine Devise war ”Frei zu denken ist großartig und richtig zu denken ist großartiger”.

Er unterstützte die liberale Pressefreiheitsverordnung und wurde derart brennend und radikal einer der Bannerträger der neuen Freiheitsideologie, dass er 1793 inhaftiert und zu vier Jahren Exil verurteilt wurde, weil man ihn verdächtigte, an Plänen zu einem Staatsstreich beteiligt zu sein.

Er starb am 1.10.1808 in Greifswald, wo er als Professor an der Universität tätig war, und ist in Neuenkirchen begraben.